

Bax en Beets

Toen de stoomtram van Purmerend naar Alkmaar, die ook een station in De Rijk had, werd opgedoekt ging de Noord-Zuidhollandse Tramwegmaatschappij (NZHTM) er toe over met bussen te rijden. In De Rijk kon je op de Kleine Dam instappen als je naar Purmerend of verder wilde, want vanaf het station in Purmerend reed nu een elektrische tram naar Amsterdam. Naar Alkmaar was al een busverbinding ontstaan toen Jan Kieft uit Grootchermer naast zijn veevervoerbedrijf ook aan mensenvervoer begon. De verbinding naar Purmerend werd onderhouden door de chauffeurs Bax en Beets. Ze bereiden twee lichtgrijs gespoten bussen. De een had het interieur van een oude tramwagon met de zitplaatsen met de rugkant tegen de zijwanden aangebracht, waardoor een grote loop- en staanruimte overbleef. De andere bus had de gebruikelijke indeling met 2-persoonsbankjes.

De beide chauffeurs hadden een volstrekt eigen rijstijl. Beets, die het statige uiterlijk had van een engelse butler, reed alsof hij een glas port presenteerde, rustig en behoedzaam. Bax, die meer op een teckelhond leek, had een robuustere stijl van rijden. Dat was ook duidelijk aan het grotere motorlawaai te horen, dat hij opwekte. Als Bax een fietser achterop reed door de Rechtestraat wilde hij er pertinent langs, ook al ontbrak daarvoor bijna de ruimte. Beets daarentegen bleef rustig achter de fietser rijden tot hij de halte Plukkerpleintje had bereikt, waar hij meestal toch moest stoppen.

Maar beiden waren uiterst vakbekwaam, want hoe ze het elke keer weer flikten om met zo'n grote bus op de Kleine Dam te keren mag nog steeds respect afdwingen. Bij mijn weten reden ze allebei schiedvrij door de nauwe Rechtestraat.

Na de oorlog werd de dienst overgenomen door de NACO, die inmiddels ook al de lijn van Jan Kieft had overgenomen. Waar Bax en Beets toen gebleven zijn weet ik niet. Ik heb ze nooit weergezien.

